

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 334/2012-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. júna 2012 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti C., a. s..., B., zastúpenej A., s. r. o., K., konajúcou prostredníctvom konateľa JUDr. J. P., vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 14 Co 102/2012 z 30. marca 2012 a jemu predchádzajúcim postupom a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti C., a. s..., o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. júna 2012 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti C., a. s..., B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpenej A., s. r. o., K., konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. J. P., vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej

republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 14 Co 102/2012 z 30. marca 2012 (ďalej len „uznesenie z 30. marca 2012“) a jemu predchádzajúcim postupom.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že Okresným súdom Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) je pod sp. zn. 25 C 306/2009 vedené konanie v právnej veci navrhovateľa Ing. J. P. (ďalej len „navrhovateľ“) proti sťažovateľovi ako odporcovi o neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru a o náhradu mzdy.

Sťažovateľovi bol 22. februára 2012 doručený čiastočný rozsudok okresného súdu sp. zn. 25 C 306/2009 zo 16. januára 2012, prostredníctvom ktorého okresný súd rozhodol o neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru a zároveň určil, že o ďalších nárokoch (náhrade mzdy) rozhodne samostatným rozsudkom až po nadobudnutí právoplatnosti tohto čiastočného rozsudku.

V priebehu predmetného konania navrhovateľ podal opakovane návrh na vydanie predbežného opatrenia. Uznesením zo 7. decembra 2009 okresný súd zamietol prvý návrh navrhovateľa na nariadenie predbežného opatrenia (navrhovateľ ním žiadal zaviazať sťažovateľa poskytnúť mu časť pracovnej odmeny za obdobie od 5. júna 2009 do 31. decembra 2009 vo výške 9 100 €) s tým, že navrhovateľ nepreukázal potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania, resp. nepreukázal existenciu nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Na základe podaného odvolania bolo uznesenie okresného súdu zo 7. decembra 2009 potvrdené uznesením krajského súdu sp. zn. 6 Co 42/2010 z 11. januára 2010.

Uznesením z 20. júla 2010 okresný súd zamietol aj v poradí druhý návrh navrhovateľa na nariadenie predbežného opatrenia (navrhovateľ sa ním domáhal zaviazať sťažovateľa povinnosťou poskytnúť mu časť pracovnej odmeny za obdobie od 5. júna 2009 do 6. mája 2010 v sume 11 000 € alebo povinnosťou zložiť do úschovy okresného súdu peňažnú sumu 61 023,68 €) v dôsledku toho, že navrhovateľ opäť nepredložil dostatočné dôkazy na to, aby predbežné opatrenie mohlo byť vydané. Krajský súd uznesením sp. zn. 5

Co 320/2010 z 31. augusta 2010 na základe odvolania navrhovateľa uznesenie okresného súdu z 20. júla 2010 ako vecne správne potvrdil.

V poradí tretím návrhom na vydanie predbežného opatrenia doručeným okresnému súdu 28. decembra 2011 navrhovateľ navrhol, aby okresný súd sťažovateľovi uložil povinnosť zložiť do jeho úschovy peňažnú sumu 87 630,92 €, pričom svoj návrh odôvodnil opäť len tým, že sťažovateľ je už od roku 2009 v likvidácii, v dôsledku čoho dochádza k speňažovaniu jeho majetku a táto skutočnosť dostatočne osvedčuje jeho bezprostredne hroziacu ujmu. Navrhovateľ predložil ako jediný dôkaz inzerát na predaj časti podniku zverejnený v Hospodárskych novinách 7. mája 2010, ktorý už ako dôkaz predložil aj pri svojom v poradí druhom návrhu na vydanie predbežného opatrenia.

Napriek skutočnosti, že navrhovateľ žiadnym relevantným spôsobom nepreukázal zmenu skutkových okolností ani hrozbu bezprostredne hroziacej ujmy, okresný súd uznesením z 25. januára 2012 zaviazal sťažovateľa zložiť do jeho úschovy sumu 87 630,92 € (uvedené uznesenie bolo sťažovateľovi doručené 1. februára 2012).

V odôvodnení uznesenia z 25. januára 2012, ktorým bolo nariadené predbežné opatrenie, okresný súd uviedol, že nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy bolo predovšetkým preukázané písomným vyjadrením právneho zástupcu sťažovateľa, v ktorom je uvedené, že likvidátor sťažovateľa postupuje v súlade so zákonom, a teda že dochádza k speňažovaniu majetku. Podľa sťažovateľa je otázkou, prečo okresný súd „*zrazu vyhodnotil tento zákonný postup likvidátora za ohrozujúci, keď v predchádzajúcich dvoch prípadoch podania návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, kedy likvidátor taktiež postupoval v súlade so zákonom, ho nevyhodnotil ako dôkaz, ktorý by preukazoval bezprostredne hroziacu ujmu, hoci mu priebeh likvidácie bol známy*“.

Sťažovateľ sa následne podaním z 8. februára 2012 a doplneným podaním z 10. februára 2012 proti tomuto uzneseniu okresného súdu z 25. januára 2012 odvolal. V odôvodnení svojho odvolania sťažovateľ predovšetkým poukázal na to, že navrhovateľ dostatočne nepreukázal nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, a zároveň predložil stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj

„najvyšší súd“), ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a súdov Slovenskej republiky pod č. R 3/2011, v ktorom poukázal na právny záver, podľa ktorého pokiaľ nedôjde k zmene skutkových okolností, tvorí právoplatné uznesenie, ktorým súd zamietol návrh na nariadenie predbežného opatrenia, prekážku veci rozsúdenej.

Krajský súd uznesením z 30. marca 2012 (doručeným sťažovateľovi 19. apríla 2012) rozhodol tak, že uznesenie okresného súdu z 25. januára 2012 potvrdil a v jeho odvodnení okrem iného uviedol, že okresný súd správne vyhodnotil existenciu reálne hroziacej ujmy navrhovateľa, keď prihliadol na prebiehajúcu likvidáciu sťažovateľa a s tým spojené speňažovanie majetku. Vo vzťahu k námietke sťažovateľa týkajúcej sa existencie procesnej prekážky *res iudicata* v predmetnej veci v odôvodnení uznesenia z 30. marca 2012 uviedol, že s prihliadnutím na takmer dvojročný časový odstup od vydania dvoch predchádzajúcich rozhodnutí o predbežných opatreniach a zároveň ďalej prebiehajúcu likvidáciu sťažovateľa *„nemožno hovoriť o totožnosti skutkových okolností a tým ani o vzniku prekážky res iudicata“*.

Sťažovateľ sa nestotožňuje s právnym názorom krajského súdu a zastáva názor, že *„plynutie času nemožno považovať za zmenu skutkových okolností, pretože to je samo o sebe právnou udalosťou, ktorá existuje nezávisle od vôle subjektov práva a ak by sa na ňu prihliadalo ako na zmenu skutkových okolností, samotná procesná prekážka res iudicata by samo o sebe nemala zmysel“*.

Právnym záverom vyjadreným v odôvodnení uznesenia z 30. marca 2012 krajský súd zásadne poprel účel a význam procesnej prekážky *res iudicata* a jeho svojvôľa pri aplikácii a výklade tejto procesnej prekážky mala za následok zasiahnutie do práv sťažovateľa.

Podľa názoru sťažovateľa predmetné opakované návrhy navrhovateľa v pravidelných časových intervaloch možno považovať za zneužitie procesného úkonu a subjektívneho procesného práva, pod vplyvom ktorých okresný súd nariadil predbežné opatrenie bez toho, aby navrhovateľ predložil nové dôkazy, ktoré by preukázali reálnu zmenu skutkových okolností a nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy.

Sťažovateľ 25. apríla 2012 podal na okresnom súde proti právoplatnému uzneseniu krajského súdu z 30. marca 2012 dovolanie. V záujme ochrany svojich práv podal sťažovateľ následne 30. apríla 2012 aj podnet na podanie mimoriadneho dovolania Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky.

Podľa názoru sťažovateľa krajský súd uznesením z 30. marca 2012 porušil jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a to *„predovšetkým tým, že neprihliadol na procesnú prekážku res iudicata a rozhodol opakovane o právoplatne rozhodnutej veci bez toho, aby reálne došlo k zmene skutkových okolností“*.

Uznesenie z 30. marca 2012 je podľa sťažovateľa v rozpore s podstatou práva na spravodlivý proces, v súlade s ktorým on ako účastník predmetného konania očakával rešpektovanie platných a účinných zákonných ustanovení.

S ohľadom na obsah sťažnosti sťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby vydal nález, v ktorom vysloví, že uznesením z 30. marca 2012 a jemu predchádzajúcim postupom došlo k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, zakáže krajskému súdu pokračovať v porušovaní týchto práv, prizná mu primerané finančné zadosťučinenie v sume 1 € a náhradu trov konania.

II.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom,

neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažovateľ v sťažnosti namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením z 30. marca 2012, ku ktorému malo dôjsť v dôsledku toho, že krajský súd v predmetnej veci neprihliadol na procesnú prekážku konania – res iudicata a opakovane rozhodol vo veci už právoplatne skončenej bez toho, aby reálne došlo k zmene skutkových okolností.

Podľa § 236 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pričom zákon dovolanie pripúšťa len vo výslovne uvedených prípadoch upravených v § 237 až § 239 OSP.

Pokiaľ ide o dovolacie dôvody podľa § 239 OSP, platí, že prípustnosť dovolania proti zmeňujúcemu rozhodnutiu je založená na rozdielnosti rozhodnutia odvolacieho súdu s rozhodnutím súdu prvého stupňa, pričom to neplatí, ak ide o uznesenie o predbežnom opatrení, proti ktorému dovolanie nie je prípustné (§ 239 ods. 3 OSP).

Z dôvodov uvedených v § 237 OSP je možné dovolaním napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu, a to bez ohľadu na povahu predmetu konania, pričom z definície jedného z dôvodov nachádzajúceho sa pod písm. d) je zrejmé, že dovolaním možno napadnúť aj rozhodnutie, ktorým sa v tej istej veci už prv právoplatne rozhodlo. Pre prípustnosť dovolania podľa § 237 OSP nie je rozhodujúce, či k vade konania došlo pred odvolacím súdom alebo pred súdom prvého stupňa.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa domáhal ochrany označených práv jednak na najvyššom súde prostredníctvom podaného dovolania a zároveň aj na ústavnom súde. S ohľadom na túto skutočnosť je možné jeho sťažnosť považovať za predčasnú,

pretože o ochrane označených práv, ktorých porušenie namieta, bude najprv rozhodovať najvyšší súd.

Ústavný súd preto zaujal názor (podobne I. ÚS 169/09), že v prípade podania opravného prostriedku (odvolanie či dovolanie) a súbežne podanej ústavnej sťažnosti je ústavná sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o takomto opravnom prostriedku (v danom prípade o dovolaní). Pritom lehota na podanie takejto sťažnosti bude považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu (porovnaj tiež rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská proti Českej republike, sťažnosť č. 46129/99, a jeho body 51, 53, 54 alebo vo veci Soffer proti Českej republike, sťažnosť č. 31419/04, a jeho body 47 a 48) napadnutému opravným prostriedkom (riadnym alebo mimoriadnym).

Vzhľadom na tieto skutočnosti sa ústavný súd podanou sťažnosťou, ako aj ďalšími návrhmi sťažovateľa meritórne nezaoberal, ale podľa zásady ratio temporis ju odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. júna 2012